

Introduktion till årgång 42

Barnboken – tidskrift för barnlitteraturforskning är den enda vetenskapliga tidskriften i Sverige med fokus på barn- och ungdomslitteratur. De senaste åren har tidskriften utvecklats och expanderat, med en betydande ökning i sidomfånget som följd. För andra året i rad publicerades 2019 fler artiklar än någonsin tidigare i tidskriftens historia. *Barnboken* publicerade 16 artiklar inom tre större teman samt 18 recensioner av nordisk och internationell teoretisk litteratur. Under året skedde också en rekordstor ökning i antalet prenumeranter på nyhetsutskick från tidskriften, vilket gläder oss som arbetar med den.

Det första av årets tre teman var "Pengar", för vilket fil.dr Lydia Wistisen vid Stockholms universitet var gästredaktör. I sju artiklar diskuteras hur barn- och ungdomslitteraturen förhåller sig till ekonomiska och sociala strukturer och vilken roll ekonomiska frågor spelar. Det studerade materialet är brett och sträcker sig över en lång tidsperiod, från gestaltningen av barnkonsumenter i den danska barntidningen *Ungdommens Ven* (1770) till skildringen av barnfattigdom, hemlöshet och tiggeri i 2000-talets svenska bilderböcker. Som Wistisen konstaterar i sin introduktion visar bidragen sammantaget på både kontinuitet och förändring i hur författare och illustratörer tar upp ekonomiska frågor för barn och unga.

Det andra temat, "Radical Children's Literature", omfattar sex artiklar och redigerades av Elina Druker, professor vid Stockholms universitet. Temat undersöker barnlitteratur som genom sin form, sitt budskap och/eller sitt innehåll utmanar normer och konventioner inom och utom litteraturen. Utgångspunkten är presentationer som gjordes vid en internationell konferens på temat vid Stockholms universitet i november 2018. Druker slår i sin introduktion fast att barnlitteraturens radikala potential är avhängig tidens ideologiska, sociala, pedagogiska och konstnärliga idéer, vilket blir tydligt i de sex artiklarna som bland annat kontextualiserar ryska avantgardistiska bilderböcker och tysk mellankrigsposi.

I egenskap av huvudredaktör ansvarade jag själv för det tredje temat "Swedish Translations of L.M. Montgomery's Anne and Emily Books". Det består av tre artiklar som studerar de svenska översättningarna av den kanadensiska författaren Lucy Maud Montgomerys romaner om Anne på Grönkulla och Emily på Månvik. Artiklarna

ser närmare på vilken praxis som har varit rådande vid tiden för översättningarna och hur detta har tagit sig uttryck i de versioner som har mött svenska läsare. Ändringar och strykningar visar bland annat att den samtida synen på flickor och flickors läsning har medfört att romangestalterna beskrivs som mer konventionella och med ett mer begränsat handlingsutrymme än vad författaren ursprungligen avsåg.

I alla årets teman har redaktören själv skrivit en artikel. I samtliga fall har dessa hanterats av en medlem i redaktionsrådet som också har hållit i processen med den externa granskningen. Lydia Wistens egen artikel redigerades av Olle Widhe, Elina Drukens av mig och mitt bidrag av Maria Jönsson.

Barnbokens artiklar och recensioner publiceras digitalt enligt Open Access-principen och är fritt tillgängliga på tidskriftens webbplats samt i fulltext via flera stora internationella databaser. Tidskriften har huvudsakligen svenskt och nordiskt fokus, men har läsare över hela världen. Redaktionsrådet bestod under 2019 förutom av under-tecknad av docent Maria Jönsson (Umeå universitet, Sverige), professor Anne Skaret (Høgskolen i Innlandet, Norge), docent Olle Widhe (Göteborgs universitet, Sverige), professor Björn Sundmark (Malmö universitet, Sverige) och docent Mia Österlund (Åbo Akademi, Finland). Recensionsredaktör var under året forskningsassistent Hanna Liljeqvist (Svenska barnboksinstitutet). I tidskriftens internationella Advisory Board ingår 15 framstående svenska, nordiska och internationella forskare. Tidskriften ges ut med stöd från Vetenskapsrådet och tilldelas även sedan några år tillbaka ett årligt nordiskt NOS/HS-stöd.

Åsa Warnqvist
Managing Editor of
Barnboken: Journal of Children's Literature Research and
Research Manager of the Swedish Institute for Children's Books